

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 Ft. Fél évre 3 Ft. Évszázadra 1 Ft 50 kr.
Kisvagydra 1 Ft 15 krajcár.
Emlékszalag a kiadónál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetésekek díjai:
Öt hasznos példány 5 kr. Helyig minden boltiattalanál 50 kr.
Nyílttér garandora 50 kr. — Nagyobb és többeszi hirdetések
juttatásos eszközöltetnek.

A lap szerkesztésére s a nyilatkozatra vonatkozó minden
közlemények a szerkesztésbe küldendők.
Emlékszalagok, reklámok, s hirdetések
a kiadónak intézendők.

Előfizetési felhívás

**„Nógrádi Lapok“
1881-ik évfolyamára.**

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 Ft.
Fél évre 3 Ft.
Évszázadra 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadóhoz oxi
meze, — legszívesebben póstatálványzal —
nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lejtaladonos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

B.-Gyarmat aug. 4-én.

Amit törvény által korlátozni és orvosolni
nem lehet, azon társadalmi uton kell segíteni.

Az uszorások ellen 3 éve indult meg a
mozgalom, társadalmi uton bélyegozván meg
ezen piócza sereget s ennek lelketlen üzemét,
melyet a törvény palladiuma alatt gyakorolt;
és ime mit vesszünk észre? Azt, hogy az
uszorások, kik a kockázat szerény kibeszé-
léssel, ember társait mindenükből kifosz-
tották, számra nézve gyérültek, s akik még
most is úzik ezen bűnös mesterséget, azok,
mint a társadalom rákfenéi, megvettettek és
kerültettek.

Napjainkban egy más fontos kérdés
foglalkoztatja a kedélyeket. És méltán, mert
aki tudományt szerzett magának azon, szinte
a törvény védpaizsa alatt elkövetett vissza-
élésekről, melyek a bíróságravezések alkalmával
oly sűrűn előfordulnak, annak komolyan kell
gondolkozni arról, hogy ama föld, amit magyar
kéz megmivól, a mely földből egykor a haza-

fiág és honszerlem lángja lobogott, kié lesz,
mily kezekbe kerül?

Hogy a szegény iparos, ki véres verej-
tökkelszerezte össze csekély vagyonát, melyet
minden körülmények közt megtartani akar
s melyhez, mint önszerzeményéhez, ragaszkodik
egy csekély, talán rendes körülmények közt
könnyen kiegyenlíthető követelés miatt, földön-
futóvá tétetik.

A javak megmaradnak, csak a tulajdonos
változik, ez pedig az államra nézve mindegy,
mondandó valaki. Nemzetgazdasági szempont-
ból azonban igen éles indokok szólnak amellett,
hogy a javak tulajdonosai minél ritkábban
változzanak, de ettől eltekintve, csak is az
inproductiv proletár elemet szaporítják.

A példák azonban legjobban illusztrálják
azon tarthatatlan helyzetet, mely a bírói
árverezések folytán önként következik be. A
végrehajtó, kipróbált képviselőjével vagy
ami leggyakoribb, a képviselő raffinirozott
helyettesével megjelenik az árverésen, melynek
első esetben is az a célja, hogy a javak
minél nagyobb értékben keljenek el; ott
szokás szerint, vagy kevesen vagy éppen senki
sem jelenik meg. Kiszűrik a második árverést
s ez esetben potom áron mennek el a lefoglalt
javak. Vannak esetek, midőn vagy a
végrehajtó, vagy a képviselő veszi meg a
százakat érő vagyont, egy forintért. Vannak
esetek, midőn maga a képviselő ügyvéd letezi
a bánatpénzt, s árverez addig, míg mint
legelőbbet ígérőre reá ütetik a lefoglalt tárgy.
Mikor pedig a vételár kielégítéséről van
szó, addig húzza vonja az ügyet, míg egy
két év szépen leperdül, ezután, ha másként
nem boldogult, amaga kárára és veazólyóro
megtűri az új árverést.

Legtöbb esetben, főleg az ingatlan vagyon
árverés utján, megvételénél oly elemek kerül-
nek elő tulajdonosokul, kik az ingatlanra s
a maguk csekély követelésének biztosításán
végezt árvereztek, de akiknek tulajdonképen
ezen ingatlanokra szükségük sinca, és nem is
lehet, mert hiaz ók az ingatlanokat szakaszerlen
nem képesek megmivelni. De ma már azon
szomorú állapotokat is lehet constatálni, hogy
jáváink bevándorolt idegen kezekre kerülnek,
s a házához ragaszkodó kisbirtokos osztály
hova tovább gyérül, fogy, s ha ez így megy
tovább, elenyézik. Hogy az olyan potom
áron megvett ingatlan elparlagosodik elpusztul,
s mint adó alap lényegesen csökken, ahöz
talán bővebb magyarázat nem is szükséges.

Ily körülmények közt tárt karokkal kell
fogadnunk azon mozgalmat, mely e tekintetben
a fővárosban megindult. Ezen mozgalom csak
most van keletkezőben, mikor már nagyon
is elharapódzott a baj, s épen azért erősebb
gyógyezereket vár a társadalomtól. Egyes erő
azonban itt se eredményezhet sokat; szövet-
kezniük kell itt is, mint más jüdős csöleők
kivitelénél, mint más bajok megakadályozá-
sánál tettük azt. Itt is csak a jők és nemesek
társulása lehet üdvös. Pénz és vagyon nélkül
egyelőre itt sem lehet sokat elérni, de a tár-
sadalom részéről ily árverésekre fordított
figyelem, ellenőrzés, a visszaélések orvoslá-
sához nyújtott segély, a megbotránkozást
támasztó árverési eljárás nyilvánosságra ho-
zatala, mindenesetre sokat segíthet a dolgon.
Ily egyletnek minden községben meg kellene
alakulnia, ha jól felfigyelt a közös érdekeinket,
melyek elhanyagolásával közvetve ránk és
az államra is nagyobb veszély s kár háramolhat
mellőzni nem akarjuk. Ily egyletnek módja

A „NÓGRÁDI LAPOK“ TÁRCZAJA.

A vén tanító.

(Emlékezés K . . . A . . . ra)

Ott áll az agg legő ezor ezorban,
Lefolyt évek mogorra romjain,
Az elviharott gond k homlokán,
A nyelcsvan évek terhe vállain.
A test, mely anyai vázának ellenállt,
Megtörve görnyed lassan sír felé,
Vágy és remény a végtelenbe szállt:
A föld porában vesztét érezé!

Agg tagjal, mint sárgult levelek
A bús ózának horvatag lombjain,
A melyet dálnak ridég, hős szelők, —
Ugy rezegek a sír falvain.
A most is búsok homlok, mely fölött
Öm sűrűnek esztős árnya reig:
Ridég szirt, hőlepelbe öltözött, —
Rajta a tél kétes homálya leng.

Már nem körül többé a harag,
Komor boré, villámok sallege,
Sem az öröm szelid ragarának
Bibor fényben játszó keltsége.
Kedélye sem a régi, hajdani
Tavacska, melynek királyhabhajlt
Egy-egy vihar önkénye felveri,
Majd napuzgár csökölja fodrait.
Tenger az, átcsak jégeltel tengere,
Melynek mélyére sem hat a vihar,
S örökötlen marad midőn kelet
Széled világa lágyra rá fuval.

Minden ridég? Nem: lelke aetna-láng.
Az ifjú nemzedék szívtáncok,
Mely míg lobog, emeltesse önmagát,
Eszerek útját fényvel hinti bel!

Endrődy Géza.

A „Dalok könyvé“-ből.

Lányka! piros ajku lányka,
Táncosod szép kedvesem,
Oh, te kedves, kis lányka
Mindig rád emlékezem.

Hosszú most a tél este,
S szívem ártad ugy eped, —
Ugy szeretlek kis szobádban
Üldögélni teveled.

Rázkorítám ajkaimra
Hőféhér kis kezecdet,
S könyvemmel ástataim meg
Hőféhér kis kezecdet.

Luby Sándor.

Matyo bátya.

Történelmi becsüly a népiéletből.

Sarjanszky Irántól.

(6. folytatás)

— Dehogy utasítom, dehogy utasítom el Kata
neném a szegényt. Adok neki egy kis lisztecskét, hadd
imádkozzék a megholtak lelkeiért a jámbor. Látja-e
milyen órag a szegény?
— A baja meg milyen fekete még. Dejessen,
dolgohatnék még az jól.
— Honnét való bátya?

— Köszönöm. Az Isten ízsse meg! Adjon helyébe
százszerezor annyit. Az élőknek erőt, egészséget, a
holtaknak öröknyugodalmat. Isten áldja meg magokat.
— Honnét való, mondom, bátya? — Kérdé ismé-
telve a koldust Panni.

— A francia háborúban még, édes bógocskám,
amint atakérozunk, egy kanonir kilötte alólam a lovat,
astán én is perze lebuktam róla, s az egész divizio
keresztül gázolt rajtam. A lábaimra nem mehetek,
füleimre nem hallok, szemem is nagyon gyengék már.

Panni, hogy kétszeri kérdésére ugyanannyi kitérő
választ kapott, harmadszor már nem kísérle meg azt
ismételni; hanem Gyurijáért fohászokodék, hogy s ma-
gyarok igazságos Istene őrizze meg hasonló esethelegtől.

Eddigi viselkedésből kiismerhetted kedves olvasó
Panni lelkületét. S ez „örödg borda“, e sáttán fajzata,
e magtestesült Lucifer (ha vannak üstény örödgök)
ugy levette lábáról a szegény ártatlan leányt, hogy
megfeledekvén ígérteiről, megfeledekvén arról, kft
szive mélyéből szereteti, a salu egyik legvácsottabb
legényéhez Kanalas Józsefhez ment férjhez.

Mikor fizetheti vissza e bűnös szegény becsületos
Tégla Gyuri azon vesztését, mit kigyó nyelvével e
krokodil nyílászörgésével okozott neve tisztasága s
becsületos pártatlan jellemén?

És ilyen baglyok találkoznak minden faluban
minden városban.

Vasárnap, a templomból hasajóvet egy óbégatnak,
ugy sziszegnek, ugy hápogóak, ugy bizonyítanak egy-
másmak, hogy „ja! édes komámasszony, nagymasszony,

As országos néparhiálitásra a b. gyarmati vidéki bizottság által bejelentett tárgyakat Reményi Károly bizottsági titkár felőly hó 1-én személyesen adta át Budapestban a végrehajtó bizottságnak. A Pesti Napló és a Fővárosi Lapok másnap már előleges tudósítást közöltek a tárgyakról; hisztik is, hogy a számban nem nagy, de mindenképp kitűnőbb tárgyaiink megérdemelt kiállításokban fognak résztlnni. A vidéki bizottságok tárgyat és így a mielink is, a redoute öttörvényben lesznek elhelyezve; feliratos tábla fogja jelölni az egyes csoportokat.

Kiállítások. VIII. Mihály városnak egyik darék polgárainak kezességét vejté, szil. Lees Rosália asszonyt f. hó 6-án kísérték öröknyugalomra. Béke és áldás perszira!

As országos tanító gyűlésen (f. hó 12-én) a megyei tanácslelet Müller János fogja képviselni.

Debreczenben, hórá B. Gyarmatról az ipartárgyak e hétan már elküldettek, a nagybasserd kiállításra városunkból is többben küldönek.

Kévszórt f. hó 1-én újfélután 3 órakor tüz riasztotta fel a lakoságot. A tüz az egyenesen „Szőg” ben a falu újszaki részben ütött ki. Legelőt t. Plachy László jelent meg mint oltó; két ház ledőlés után Veisz Jenő féle hába kapott, és már jódarabon égett is; de az ottani tanító Bartakovics Andor a hákfédélre menván Percze Ágoston körjegyével a tüzet megakadályozván, a falu többi részét az által megmentették. Mindössen 2 ház égett le teljesen, a harmadik félig, a két mintegy 8—900 frtra telt.

Tíz. Hórá Péter János csaláma, kint az iszalka temető mellett július hó 31-én d. u. 3 órakor lángba borult. A tűzoltók gyorsan megjelentek a vészhelyre, és sikerült a tüz tovább terjedését megakadályozni. Enn ezentúl is azon sajnós körülményt kell személtetni, hogy a fogatalt bíró hástálgadosok csak a főparancsnok erélyes interveztója folytán bostak vint a vészhelyre. A vízesterek egyáltalán nem tájékozták köztársaságukat, szűkösge volna, ha e tekintetben a hatóság elővonná a szigorú rendszabályokat.

— Ebeczen is ugyanaznap tüz dűbögött, néhány ház és kazal porig hamvadt el.

As iparosságokéok jul. 31-iki nyári mulatsága megihetőis látogatásnak örvendett.

Várányban Sipos Imre úr „Sajgó” hegyi szőlőjében f. hó 7-én Kremmer Fülöp országos főpincsemester szakelőadását tart az ökméző szőlőművelés és borkészletről. Ezen előadára Sipos úr szives meghívása folytán többben kirándultak. Kremmer Fülöp főpincsemester Miklós Gyula kir. borászati kormánybiztos úr által küldetett várányba, hol a szőlőművelés és borkészleés mostani cultur állapota mindenesetre figyelmet érdemel.

Szirákon a megyei tanítóegylet ez évi (vándó) gyűlése f. hó 4-én igen nagy érdeklődés mellett folyt le. Ez a kögyűlés volt megyénkben az, melyen eddig a tanítók legnagyobb számban jelentek meg. Jelenvolt összesen 124 tanító. A kögyűlésen Komjáthy Anzelm kir. tanácsos és tanfelügyelő ur is részt vett. Nem különben ott voltak Bozó Pál és gr. Degenfeld Lajos urak is, kik nagy figyelemmel kísérték a tanácskozás tárgyait. A kögyűlés részletes lefolyásáról lapunk jövő számában bővebben fogunk írni. A kögyűlés d. u. 1 óráig tartott, s ennek befejeztével a tanácslelet összes tagjai, nem különben a tanügyi mozgalmakat figyelemmel kíséző több tanügybarát, a Szirák város derék polgárai — imponáló számban jelentek meg gr. Teleky László sirjánál, hol Orosy Pál d. jenesi tanító tartott emlékbeszédet, melyre lelkesülten énekeltek el a „Szózatot” és Kölcsey Hymnuszát. Ezen kegyeletes visszamelekezés, mely a politikának a legcsakélyosabb árnyalatát is kizárta, valóban dicséretet érdemel. Est kévszette a város és egyesek készséges áldozataiból kikértült fényes ebéd, melyen 161-en vettek részt. Ebéd után 6 óra felé történt a kirándulás, a sziráki ifjúság által a tanítók tisztaletrére s az óvoda javára rendezett nyári mulatságra, hova a vidékről számosan jöttek össze. Ezen mulatság volt kedély mellett újfél után 4 óráig tartott. Jelenvoltak: Horváth Miklósné, Maróthy Emilné,

Ostroska Lajosné, Gaál Mihályné, Hudocs Mikláné, Hudoca Zeigmondné, Horváth Danóné, Vladár Mikláné, Salajka Mihályné, Méhes Sándorné, Vallentinyi Samanó, Buda Györgyné, Ungváry Gidáné, Hellrigel Ferenczné, Dévény Bertalané, Kompanek Jánosné, Ehrenreich Lajosné, Smidt Józsefné, Igaz Antalné, Révay Miklósné, Gécsy Pálné, Kuamányi Györgyné és Bazzó Gáborné, ott voltak továbbá: Méhes Mariska, Wladár Vilma és Biriko, Oláh Ilonka, Ludvig Ilona és Gizella, Gécsy Etelka, Miklóssy Ilma, Goldberger Gizika, Matyasovszky nővérek, Gálos Ilonka, Dévény nővérek Mecsy Hermia, Markovics Hermia, Kocsis Gizella, Mayer Jolán, Halványai Mari, Jermani Liuka, Bazzó Ilka, Fojt Rózsa és Molnár Emike. A négyeseket 40 pár táncolta. A kedélyes táncmulatság közel 100 frtot jövedelmesselt, melyhez hozzájárultak: Bozó Pál 5 frt 50 kr., Méhes Sándor, Matyasovszky János, Ehrenreich Lajos, Horváth Danó 1—1 frtal, Schlics János, Komjáthy Anzelm, Kun Barnabás, Dévay Gusztáv, Slass László és Hermann Károly 50—50 krral.

Nyiltér.*)

Nyiltérhez.

Alóliirt esannel kijelentem, miszerint Hercsfeld László úr előttem és jelenleg Budapestban tartózkodó Sillberer Ignác úr előt Karik János urak vitélt minden kétségét kizáró komoly és határozott módon kínálta megvétel végett Dr. Hercseld Henrik urnak, mit azonban utóbbi nyomban visszautasított.

Kelt B. Gyarmaton 1881. évi augusztus hó 3-án.

Dr. Hercseld József.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Feladás szerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T E S E K.

EREDETI
RANSOMES, HEAD & JEFFERIES

GROSSMANN J.
vezeti körül 76-ik szám alatti BUDAPEST az osztr. államvaspályva közelében

Eredeti Hofherr **Eredeti Jefferies.**

Eredeti Mayer
Tessék a gyári jelvényt kívánni.

Pályázat.

Asalgótarjáni takarékpénztárnál a pénztárnoki állomás betöltendő. Kellékek: gyakorlottság, a pénztári kezelésben teljes megbízhatóság és 1000 frt biztosíték. Évi fizetés 700 frt kilátással ennek emelésére, szabad lakás, 50 frt faátalány, a jövedelem utáni jutalék. (Tantiémé) A kellőleg felszerelt folyamodványok a takarékpénztári igazgatóságához augusztus 15-ig benyújtandók. **As igazgatóság.**

Nevelőintézet
elemi és gymnasiumi tanulóifjak számára
Győrött.

As intézetbe felvétetnek 6—10 éves elemi és 10—18 éves gymnasiumi tanulóifjak, akik a nevelőintézetben teljes ellátást, szigorú felügyeletet, intézeti belső korrepetitorok által tanulmányaikban utmutatást, szakszerű vezetést és gondos ápolást nyerne, tanulmányaikat pedig a győrvárosi elemi, illetőleg a győri kitűnő hírű benczerendi gymnasiumban nyilvánosan végzik. Az idegen nyelvek elsajátítása céljából belső, rendszer német-franczia nevelő is van alkalmazva. As intézeti új helyiség Győrváros leg-tágabb helyisége s egészséges helyen, az iskolákhoz közel fekszik. A lefolyt évben Baranya-, Bars-, Bihar-, Fehér-, Maros-Torda-, Somogy-, Vas-, Veszprém- s Zalamegyéből voltak képviselő a növendékek. A fizetendő díjak a lehető legmértékeltetebbek. — Bővebb felvilágosítás és programmal irásbeli tudakozódásokra bárkinek készséggel szolgál.

VARGYAS ENDRE,

Győrmege kir. tanfelügyelője, nevelőintézet-tulajdonos.

Lakása: Győr, Király-utca 4. sz. a.

Egy jó házból való fiu tanuló-
nak felvétetik
Feledi Henrik
kereskedésébe B.-Gyarmaton.